

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Flores, fructus, ignem, aquam, esse symbola mortis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

ni senescenti defluunt capilli, ita bruma arborum comas decutit. Quot folia, tot cadauera humi jacent. Sic idololatrias comparavit Isaias, quibus dixit: *Erubescetis super hortis, quos elegeratis, cum fueritis velut quercus defluentibus folijs.* Sic seipsum Iob nominans dixit: *Contra folium, quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam.* Sicut enim alia folia, dum flaccescunt, sponte decidunt; alia siluifragis flabris vexata violenter à ramis abripiuntur: ita alios homines leuis aura afflat, & necat; alios autem balistæ, aut tormenta bellica, aliæque mortis arma è medio tollunt. Denique quid horrentes altorum nemorum umbræ aliud nos jubent cogitare quàm cum Dauide: *Humiliasti nos in loco afflictionis, & cooperuit nos umbra mortis?* Si enim Ethnicus Cicero scripsit: *Me hac tua platanus admonuit, quæ non minùs ad opacandum hunc locum patulis est diffusa ramis, quàm illa, cuius umbram secutus est Socrates* (admonuit autem ad differendum) cur nos arborum siluarumque non admonerent umbræ, ad philosophandum de morte? *Hesterni quippe sumus, & ignoramus quoniam sicut umbra dies nostri sunt super terram.*

Isa. 1. 29.

Iob. 13. 25.

Psal. 43. 20.

Cic. lib. 1. de orat.

Iob. 8. 9.

III.

Quòd si flores in pratis, fructus in ramis, flammæ in focis, vndas in fluuijs intueamur, quid aliud, quàm quædam simulaçhra mortis videmus? De floribus Iob in hunc modum pronuntiat: *Homo natus de muliere, breui viuens tempore, repletur multis miseris, qui quasi flos egreditur, & conteritur, & fugit velut umbra, & numquam in eodem statu permanet.* Et profanus quispiam de se ait:

Iob. 14. 1.

Nos quoque floruius, sed flos fuit ille caducus.

Atque alius. *Collige, virgo, rosas, dum flos nouus, & noua pubes, Sed memor esto auum sic properare tuum.*

Quantum enim non properant ad interitum flores?

Florent lilia manè, nocte flaccent.

Ob quam ipsam causam etiam Seruator dixit: *Considerate lilia agri.* Quid ni & gramina, è quibus fit fœnum? *Omnis enim caro fœnum.* Quid ni & spicas in altum surgentes, quæ desinunt in stramen, & stipulam siccam, qualem se patientiæ exemplar nominauit? An non & Tarquinius, cum in horto virgâ decuteret, summa papauerum capita, filio per tabellarium mortem Principum

Matth. 6. 28.

Isa. 40. 6.

Iob. 13. 25.

pum

Cic. lib. 1.
Tuscul. quest.

Prou. 13. 9.

Amos. 8. 1.

Iob. 9. 25.

2. Reg. 14. 14.

Eucher. ad
Valer.Idiota lib. de
contempl.
mortis. §. 8.
Idem §. 10.

Idem §. 13.

pum significauit? Taceo rosas Adonidis sanguine purpuratas; taceo Narcissos: taceo Hyacinthos. Nec ipsi morte sua carent *immortales amaranthi*. De fructibus, & flammis Tullium audiamus: *Adolescentes, inquit, sic mori videntur, ut cum aqua multitudine vis flamma opprimitur. Et quasi poma ex arboribus si eruda sint, vi auelluntur; si matura & cocta, decidunt: sic vitam adolescentibus vis auferit, senibus maturitas*. Et quoties lucernam, facem, vel aliam flammam aspicias aut flatu oris, aut fluctu maris extinguere, cogita vitam tuam citius extinguere posse: & praesertim, si impius es, quia *lux iustorum latificat, lucerna autem impiorum extinguetur*. Poma quoque, siue vi excutiantur, siue sponte cadant, casus humanos significant, quorum alij mortem inferunt violentam, per *vincinum pomorum* indicatam à Propheta Amos, & toleratam à Druso Claudij Imp. filio, qui pyro in sublime jactato, quod hiante ore excepit, suffocatus est: alij casus saltem repentini sunt, si non violenti, significati per *naues poma portantes*. Ait enim ille: *Dies mei velociores fuerunt cursore: fugerunt, & non viderunt bonum. Pertransierunt quasi naues poma portantes, sicut aquila volans ad escam*. Quàm citò enim naues poma, alijq; merces auferunt? Et quamquam poma odorem aliquem post se relinquunt, odor tamen ille ipse quàm velociter euanescit? Iam aqua ipsa, siue per riuos fluant, siue ruant per torrentes, tamen in continuo sunt motu, neque vnumquam in eodem statu permanent. Mulieris, sed sapiens sententia est: *Omnes morimur, & quasi aqua dilabimur in terram, qua non reuertuntur*. Eleganter Eucherius ad Valerianum scribit: *Velut ex alto undarum fluctus, alijs atque alijs superuenientibus in littoris extrema franguntur: ita in terminum mortis succiduae alliduntur atates*. Assonat Eucherio vir aequè sanctus ac doctus, Idiota, cuius hæc sunt verba: *Mors portus est, ad quem, in his mundi calamitatibus miseri nauigamus omnes: ad quem quò citius peruenierimus, eò celerius liberabimur*. Et infra: *Sicut aqua dilabens in terram, à terra absorbetur, ita quòd amplius non videtur: sic homo in terram per mortem cadens, ita consumitur & destruitur, quòd numquam amplius in hac mortalis sortis conditione inuenitur*. Rursumque alibi: *Vt omnia flumina intrant in mare: sic quoque in hanc fluctuosam vitam qui veniunt, mare, id est,*

amari-

amaritudinem mortis necessario subintrant. Mors enim est omnium
pana, omnium tributum, omnium carcer, omnium domina, omnium
receptaculum.

Igitur, ne mortis immemores essemus, natura eius signum
nobis in terrâ per tumulos mortuorum, per arbores & silvas, per
folia & gramina; per flores & fructus; in aqua per fluctus &
portus; per naues & descensum; in ipsa etiam flamma, per eius
extinctionem impressit. Quid ni etiam in aëre, & vapore per
aërem ascendente, ventisque ibi dominantibus? De vapore
S. Iacobus ait: *Quæ est vita vestra? vapor est ad modicum parens, &* Iac. 4. 14.
deinceps exterminabitur. Vapor ex aqua in altum ascendit, nec
diu ibi perseverat, sed in pluuiam resolutus, delabitur in terram.
Extolluntur multi eò usque, vt se digito nubes attingere, vel
ipsam cælum sublimi vertice ferire arbitrentur: et eò profundius
cadunt, quò altiùs ascenderunt. De vento Iob loquatur. *Me-* Iob. 7. 7.
mento, ait, quia ventus est vita mea. Cur ventus? quia venti mo-
tus est velocissimus, fuga & lapsus irremediabilis. Vnde legimus:
Recordatus est, quia caro sunt, spiritus vadens, & non rediens. Quip- Psal. 77. 39.
pe ventus numquam reperit suam originem, vnde erupit, & à
qua incitatus est; sed *lustrans vniuersa in circuitu pergit spiritus,* Eccl. 1. 6;
& in circulos suos reuertitur. Hinc suprâ citatus Idiota: *Ventus* Idiota de
est vita nostra, quia inuisibiliter & incessanter, ac sine reditu transit. contempl.
Quadrat etiam huc alia lectio: *Spiritus est vita mea,* quod Græci mort.
pro respiratione, & spiritu, quem ducimus, accipiunt, cui magna S. 14.
est cum ventis similitudo. Cessant subitò venti: cessat subitò
respiratio, cum homo expirat. Quin & nubes nobis transitum
nostrum indicant. Sicut enim *in conspectu eius nubes transferunt,* Psal. 17. 13.
ita & nos transimus, qui *lumen nubes sine aqua, qua a ventis trans-* Iudic. 12.
feruntur, nec in vno loco diu perseverant; quia non habemus hic
manentem ciuitatem.

Ex aëre oculos ad ipsum cælum mittamus, etiam immor-
tales illi orbis, & splendidissima ætheris lumina transibunt, im-
mò in hoc etiam quotidie transeunt & occidunt, vt moneant
nos quoque vergere ad occasum: Appositè doctissimus Idiota
ait: *Sicut omnes stella, qua ab oriente veniunt, quamuis sint magna* Idiot. lib. cit.
celeritatis & virtutis, tendunt tamen ad occasum, & ibi secundum S. 1.
diversos